

Rozdział IV

Tryb wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej oraz zakres ich działania

§ 17

Prawo wyboru Sołtysa i członków Rady Sołeckiej przysługuje osobom stale zamieszkującym na obszarze Sołectwa, posiadającym czynne prawo wyborcze do Rady Gminy.

§ 18

Sołtysem lub członkiem Rady Sołeckiej **może zostać każdy mieszkaniec Sołectwa**, któremu przysługuje czynne prawo wyborcze i w dniu wyborów ukończył 21 rok życia.

§ 19

1. Wybory są równe – wyborcy biorą udział w wyborach na równych zasadach. Każdemu wyborcy przysługuje jeden głos.
2. Wybory są bezpośrednie – wyborcy wybierają Sołtysa spośród nieograniczonej liczby kandydatów wcześniej zgłoszonych.
3. Wybory są tajne – komisja wyborcza zapewnia wyborcom możliwości korzystania z osłoniętego miejsca w celu poczynienia skreśleń na kartach do głosowania.

§ 20

1. Wybory Sołtysa należy przeprowadzić w terminie zapewniającym ciągłość funkcjonowania Sołectwa.
2. Wybory Sołtysa zarządza się na dzień ustawowo wolny od pracy.
Wybory Sołtysa zarządza Wójt nie później niż 30 dni przed planowanym terminem ich przeprowadzenia ustalając kalendarz wyborczy oraz wzory: zgłoszenia kandydata na Sołtysa, listy popierającej kandydata, oświadczenie o zgodzie na kandydowanie, kart do głosowania, protokołów z głosowania i protokołów z ustalenia wyników wyborów.

§ 21

1. Dla sprawnego przeprowadzenia wyborów Wójt Gminy powołuje Gminną Komisję ds. Wyborów Sołeckich w składzie 3 osób, spośród pracowników Urzędu Gminy.
2. Pierwsze posiedzenie komisji organizuje Wójt.
3. Członkowie komisji na pierwszym posiedzeniu wybierają spośród siebie przewodniczącego i zastępcę.
4. W przypadku rezygnacji lub wygaśnięcia członkostwa osób, o których mowa w pkt.1 Wójt niezwłocznie powołuje nowych członków komisji zgodnie z warunkami określonymi w ust. 1 i 2.
5. Do zadań Gminnej Komisji ds. Wyborów Sołeckich należy:
 - 1) rejestrowanie kandydatów na Sołtysa,
 - 2) zarządzanie druku obwieszczeń wyborczych,
 - 3) zarządzanie druku kart wyborczych i ich dostarczania Sołeckim Komisjom Wyborczym,
 - 4) rozpatrywanie skarg na działalność Sołeckich Komisji Wyborczych,
 - 5) ustalanie wyników wyborów Sołtysów i podanie ich do publicznej wiadomości,
 - 6) przekazanie wyników wyborów Radzie Gminy,
 - 7) interpretowanie przepisów niniejszego rozdziału i uchwał Rady Gminy w zakresie dotyczącym wyborów Sołtysów,
 - 8) wykonywanie innych czynności określonych w statucie lub zleconych przez Radę Gminy
6. Tryb pracy i siedzibę Gminnej Komisji ds. Wyborów Sołeckich określa Wójt.

§ 22

1. Wójt Gminny powołuje Sołeckie Komisje Wyborcze do przeprowadzenia wyborów w poszczególnych Sołectwach w składzie 5 osób, w tym przewodniczący i jego zastępca, spośród osób posiadających prawo wyborcze w danym Sołectwie, zgłoszonych przez kandydatów na Sołtysa w tym Sołectwie. W skład komisji wchodzi z urzędu jedna osoba oddelegowana przez Wójta spośród pracowników jednostek organizacyjnych Gminy.
2. W przypadku zgłoszenia więcej niż 4 osób Gminna Komisja ds. Wyborów Sołeckich dokonuje publicznego losowania składu komisji.
3. W przypadku zgłoszenia mniej niż 4 kandydatów, Gminna Komisja ds. Wyborów Sołeckich może uzupełnić skład o inne osoby.
4. Do zadań Sołeckiej Komisji Wyborczej należy:
 - 1) przeprowadzenie głosowania w Sołectwie,
 - 2) czuwanie w dniu wyborów nad przestrzeganiem prawa wyborczego w miejscu i czasie głosowania,
 - 3) ustalenie wyników głosowania w Sołectwie i podanie ich do publicznej wiadomości,
 - 4) przekazanie wyników głosowania w Gminnej Komisji ds. Wyborów Sołeckich, wykonywanie innych czynności określonych w statucie lub zleconych przez Radę Gminy lub Gminną Komisję ds. Wyborów Sołeckich.
5. Tryb pracy i siedziby komisji wyborczych określa Wójt w drodze zarządzenia.
6. Radny uczestniczy w Komisji Wyborczej w sołectwie.
7. Rada Gminy może ustalić diety dla członków Komisji Wyborczych.

§23

1. Kandydat może zgłosić do Sołeckiej Komisji Wyborczej tylko jedną osobę.
2. Można być członkiem tylko jednej komisji wyborczej.
3. Członkiem komisji wyborczej nie może być osoba kandydująca ani osoba będąca w stosunku do kandydata zstępnym, wstępnym, małżonkiem, rodzeństwem.
4. Członkostwo w komisji wyborczej wygasa na skutek:
 - 1) złożenia pisemnej rezygnacji,
 - 2) nie podjęcia pracy w komisji bez usprawiedliwienia,
 - 3) zaistnienia przesłanek, o których mowa w ust. 3

§ 24

1. Kandydatów na Sołtysa zgłasza się pełnomocnikowi Gminnej Komisji ds. Wyborów Sołeckich w terminie ustalonym w kalendarzu wyborczym.
2. Zgłosić kandydata na Sołtysa może każdy mieszkaniec Sołectwa uprawniony do głosowania, dołączając pisemne oświadczenie o wyrażeniu zgody na kandydowanie oraz listę z co najmniej 15 podpisami posiadających prawa wyborcze mieszkańców Sołectwa popierających tego kandydata.
3. Zgłaszając kandydata na Sołtysa należy podać jego imię i nazwisko, numer ewidencyjny PESEL, dokładny adres zamieszkania, wiek, zawód oraz wskazać, czy jest to kandydat na Sołtysa czy członka Rady Sołeckiej.
4. Po upływie terminu zgłaszania kandydatów Gminna Komisja ds. Wyborów Sołeckich sporządza listę kandydatów w kolejności alfabetycznej oraz podaje dane o zarejestrowanych kandydatach do publicznej wiadomości poprzez rozplakatowanie na tablicach ogłoszeń, w terminie określonym w kalendarzu wyborczym.

§ 25

1. Kandydaci mogą prowadzić kampanię wyborczą.
2. Nie prowadzi się kampanii wyborczej w dniu wyborów.

§ 26

1. Na kartach do głosowania na Sołtysa i na członków Rady Sołeckiej nazwiska kandydatów umieszcza się w kolejności alfabetycznej.

2. Karty do głosowania opatruje się pieczęciom urzędową gminy (nadruk) oraz pieczęcią Sołeckiej Komisji Wyborczej.

§ 27

Głosowanie odbywa się bez przerwy w godzinach ustalonych przez Wójta w kalendarzu wyborczym.

§ 28

1. Wybory prowadzi Sołecka Komisja Wyborcza.
2. Przed rozpoczęciem głosowania Sołecka Komisja Wyborcza sprawdza, czy urna jest pusta, czy potrzebna ilość kart do głosowania znajduje się w lokalu wyborczym, czy w lokalu wyborczym znajdują się w dostatecznej ilości pomieszczenia zapewniające tajność głosowania oraz czy wywieszone w miejscu dostępnym są obwieszczenia o zarejestrowanych kandydatach.
3. Od chwili rozpoczęcia głosowania do chwili jego zakończenia w lokalu wyborczym powinni być obecni przynajmniej trzej członkowie Sołeckiej Komisji Wyborczej, w tym przewodniczący lub jego zastępca.
4. Od chwili rozpoczęcia prac komisji do chwili ustalenia wyników głosowania i podania ich do publicznej wiadomości, w lokalu wyborczym mogą być obecni mężowie zaufania, wyznaczeni przez kandydatów na Sołtysa.
5. Mąż zaufania winien przedłożyć pisemne pełnomocnictwo wystawione przez kandydata, którego reprezentuje. Kandydat może wyznaczać tylko jednego męża zaufania.

§ 29

Wybory przeprowadza się w oparciu o spisy wyborców sporządzone do uprzednio przeprowadzonych wyborów samorządowych.

§ 30

1. Sołecka Komisja Wyborcza może żądać od wyborcy okazania dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość, jeżeli jego tożsamość nie jest znana przynajmniej dwu członkom komisji.
2. Wyborca nie ujęty w spisie wyborców zostanie do niego dopisany, jeśli udokumentuje, iż stale zamieszkuje na terenie Sołectwa, a Urząd Gminy potwierdzi, że jest wpisany do rejestru wyborców.
3. Wyborca potwierdza własnoręcznym podpisem w spisie wyborców pobranie kart do głosowania. Jeżeli odmówi, adnotacji dokonuje komisja.

§ 31

1. Po otrzymaniu kart do głosowania wyborca udaje się do miejsca zapewniającego tajność głosowania.
2. Wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, może pomagać przy głosowaniu inna osoba, z wyłączeniem członków komisji oraz mężów zaufania.
3. Na karcie do głosowania na Sołtysa wyborca stawia znak „X” w karcie, przy tym kandydacie, na którego oddaje głos.
4. Karty do głosowania wyborca wrzuca do urny.

§ 32

1. Po zakończeniu głosowania Sołecka Komisja Wyborcza ustala wyniki głosowania w Sołectwie: na podstawie spisów wyborców, którym wydano karty do głosowania.
2. Przewodniczący w obecności komisji otwiera urnę wyborczą, po czym komisja liczy znajdujące się w niej karty do głosowania ustalając w ten sposób liczbę oddanych głosów.
3. Kart do głosowania przedartych na dwie lub więcej części nie bierze się pod uwagę.
4. Gdy liczba oddanych głosów różni się od liczby osób, którym wydano karty do głosowania, komisja podaje w protokole przypuszczalną przyczynę tej niezgodności.
5. Komisja ustala liczbę głosów nieważnych oraz ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów.

§ 33

Za nieważne uważa się głosy:

- 1) jeżeli na karcie do głosowania na Sołtysa i umieszczono znak „X” przy więcej niż jednym nazwisku kandydata.
- 2) Nieopatrzony pieczęcią urzędową gminy i pieczęcią Sołeckiej Komisji Wyborczej,

§ 34

1. Sołecka Komisja Wyborcza sporządza w dwóch egzemplarzach protokół głosowania.
2. W protokole należy wymienić ilość:
 - 1) osób usprawionych do głosowania,
 - 2) wyborców, którym wydano karty do głosowania,
 - 3) głosów nieważnych,
 - 4) głosów ważnych oddanych na poszczególnych kandydatów.
3. W protokole poddaje się także czas rozpoczęcia i zakończenia głosowania oraz omawia się inne istotne okoliczności związane z przebiegiem głosowania i ustaleniem wyników głosowania.
4. Protokół podpisują wszystkie osoby wchodzące w skład Komisji Sołeckiej Wyborczej, obecne przy jego sporządzaniu.
5. Mężom zaufania obecnym przy sporządzaniu protokołu przysługuje prawo wniesienia do niego uwag z podaniem konkretnych zarzutów dotyczących przebiegu wyborów.
6. Niezwłocznie po sporządzeniu protokołu Sołecka Komisja Wyborcza podaje do publicznej wiadomości wyniki głosowania poprzez wywieszenie jednego egzemplarza protokołu na zewnątrz lokalu wyborczego oraz przekazuje drugi egzemplarz protokołu Gminnej Komisji ds. Wyborów Sołeckich, a także oddane głosy i niewykorzystane karty do głosowania oraz inne dokumenty ze swojej pracy – pełnomocnikowi Gminnej Komisji ds. Wyborów Sołeckich.

§ 35

1. Wybrany na Sołtysa zostaje kandydat, który uzyskał największą liczbę ważnie oddanych głosów.
2. Przy równej liczbie głosów otrzymanych przez kandydatów o wyborze kandydata decyduje Gminna Komisja ds. Wyborów Sołeckich w drodze losowania. W losowaniu mogą uczestniczyć kandydaci o równej liczbie głosów lub ich mężowie zaufania. Losowania nie przeprowadza się, jeżeli jeden z kandydatów zrezygnował. Za wybranego uznaje się tego, który pozostał.

§ 36

1. Jeżeli w Sołectwie w wyborach na Sołtysa został zarejestrowany tylko jeden kandydat, głosowania nie przeprowadza się, a za wybranego na Sołtysa uznaje się zarejestrowanego kandydata.
2. Informację o nie przeprowadzeniu wyborów lub obsadzeniu mandatów bez głosowania Gminna Komisja Wyborcza podaje do publicznej wiadomości w formie obwieszczenia.

§ 37

1. W ciągu 14 dni od wyborów wyborca lub kandydat może wnieść protest przeciwko ważności wyborów.
2. Protest wnosi się na piśmie do Gminnej Komisji ds. Wyborów Sołeckich, formułując konkretne zarzuty odnośnie naruszenia przepisów dotyczących wyborów.

§ 38

1. Gminna Komisja ds. Wyborów Sołeckich bada zarzut podniesiony w proteście, a także sprawdza prawidłowość ustalenia wyników głosowania i wyników wyborców i podejmuje ostateczną decyzję dot. rozstrzygnięcia protestu.
2. Z przeprowadzonych czynności, o których mowa w ust. 1, Gminna Komisja ds. Wyborów Sołeckich sporządza szczegółowy protokół.

§ 39

W razie stwierdzenia rażących uchybień, które mogłyby mieć wpływ na wybory w całości lub w części unieważnia się wybory i zarządza ponowne w ciągu 14 dni od daty unieważnienia.

§ 40

1. Urząd Gminy zapewnia administracyjną obsługę wyborów.
2. Koszty przeprowadzenia wyborów pokrywane są z budżetu gminy.

§ 41

1. Mandat Sołtysa lub członka Rady Sołeckiej wygasa wskutek:
 - 1) śmierci,
 - 2) złożenia pisemnej rezygnacji z pełnionej funkcji,
 - 3) utraty z mocy wyroku sądowego praw publicznych lub wyborczych,
 - 4) częściowego lub całkowitego ograniczenia zdolności do czynności,
 - 5) utraty praw wyborczych w sołectwie.
2. Wygaśnięcie mandatu wskutek śmierci następuje z mocy prawa z chwilą śmierci
3. W przypadku określonych w ust. 1 pkt.2-5) wygaśnięcie mandatu stwierdza Rada Gminy. Wygaśnięcie mandatu następuje z chwilą podjęcia uchwały.
4. W przypadku nie podjęcia przez Radę Gminy uchwały w terminie jednego miesiąca od dnia zaistnienia przesłanek, o których mowa w ust. 1 pkt.2-5) mandat wygasa z mocą prawa z upływem tego terminu.

§ 42

1. Sołtys może zostać odwołany przed upływem kadencji w drodze referendum jeżeli:
 - 1) nie wykonuje obowiązków Sołtysa dłużej niż przez okres kolejnych 3 miesięcy,
 - 2) naruszają postanowienia Statutu Sołectwa lub Uchwały Zebrania Wiejskiego,
 - 3) dopuścili się czynu, wskutek którego utracili zaufanie mieszkańców Sołectwa.
2. Referendum dotyczące odwołania Sołtysa ogłasza Wójt na pisemny wniosek, co najmniej 20% mieszkańców Sołectwa uprawnionych do głosowania.
3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2 musi zawierać uzasadnienie.
4. Referendum o odwołaniu Sołtysa jest ważne, jeżeli uczestniczy w nim: przynajmniej 20% uprawnionych do głosowania mieszkańców Sołectwa.
5. Termin, sposób przeprowadzenia oraz sposób ogłoszenia referendum określa Wójt w drodze zarządzenia.
6. Wójt zwołuje Zebranie Wiejskie co najmniej 7 dni przed terminem referendum aby umożliwić zainteresowanemu złożenie wyjaśnień.
7. Ogłoszenie wyników referendum, rozstrzygającego o odwołaniu Sołtysa przed upływem kadencji, oznacza zakończenie działalności Sołtysa.

§ 43

1. W przypadku wygaśnięcia mandatu Sołtysa lub odwołania Sołtysa, Rada Gminy zarządza przeprowadzenie wyborów uzupełniających.
2. Wyborów uzupełniających Sołtysa nie przeprowadza się, jeśli do upływu kadencji pozostało 1 rok, a wtedy funkcję Sołtysa wykonuje wyznaczony przez Radę Gminy członek Rady Sołeckiej.
3. Sołtys wybrany w wyborach uzupełniających sprawuje swoją funkcję do końca kadencji, w trakcie której został wybrany.

§ 44

1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia rażącego naruszenia prawa, Wójt Gminy może zawiesić wykonywanie mandatu przez Sołtysa, nie dłużej jednak niż do ogłoszenia prawomocnego wyroku sądu.
2. W takim przypadku Rada Gminy wyznacza spośród członków Rady Sołeckiej osobę pełniącą funkcję Sołtysa.
3. O działaniach, o którym mowa w ust. 1 i 2 przewodniczący Rady Gminy zawiadamia mieszkańców Sołectwa w formie obwieszczenia.

Rozdział V **Wybór Rady Sołeckiej**

§ 45

1. Członkowie Rady Sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim spośród nieograniczonej liczby kandydatów przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania na Zebraniu Wiejskim.
2. Członkiem Rady Sołeckiej może być każdy mieszkaniec sołectwa uprawniony do głosowania na Zebraniu Wiejskim.

§ 46

Zebranie Wiejskie, na którym ma być przeprowadzony wybór Członków Rady Sołeckiej zwołuje Rada Gminy.

§ 47

1. Wybory przeprowadza Komisja Wyborcza w składzie co najmniej 3 osób wybrana spośród uprawnionych uczestników Zebrania Wiejskiego.
2. Członkiem Komisji Wyborczej nie może być osoba kandydująca.

§ 48

1. Do zadań Komisji Wyborczej należy:
 - 1) przyjęcie zgłoszeń kandydatów oraz uzyskanie ich zgody na kandydowanie,
 - 2) przygotowanie kart do głosowania do Rady Sołeckiej, na których umieszcza się w porządku alfabetycznym nazwiska i imiona kandydatów oraz odcisk pieczęci sołectwa,
 - 3) ustalenie i podanie do wiadomości uczestników Zebrania ważności głosu,
 - 4) zapewnienie warunków tajności głosowania,
 - 5) przeprowadzenie głosowania,
 - 6) ustalenie i ogłoszenie wyników głosowania,
 - 7) sporządzenie protokołu z przeprowadzenia wyborów.
2. Komisja Wyborcza może żądać od wyborcy okazania dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość i zameldowanie na terenie sołectwa.
3. Protokół głosowania stanowiący załącznik do protokołu Zebrania Wiejskiego podpisują wszyscy członkowie Komisji Wyborczej.
4. Wykorzystane karty do głosowania w zabezpieczonym i opisanym pakiecie przewodniczący zebrania składa wraz z protokołem Zebrania w Urzędzie Gminy, gdzie przechowywane są przez 3 miesiące od dnia wyborów.

§ 49

1. Członkami Rady Sołeckiej zostają wybrani kandydaci, którzy otrzymali kolejno największą liczbę ważnie oddanych głosów. W przypadku, gdy następni kandydaci otrzymali równą liczbę głosów, przeprowadza się dodatkowe głosowanie dla tych kandydatów.
2. Wyniki wyborów podaje się niezwłocznie do publicznej wiadomości na tablicach ogłoszeń w Urzędzie gminy i Sołectwie

§ 50

1. W przypadku wygaśnięcia mandatu lub odwołania członka Rady Sołeckiej w skład Rady Sołeckiej wchodzi kandydat, który w wyborach do Rady Sołeckiej kolejno otrzymał największą liczbę głosów.
2. Jeżeli nie ma takiego kandydata bądź nie wyrazi zgody na pełnienie funkcji członka Rady Sołeckiej zarządza się wybory uzupełniające.
3. Wyborów uzupełniających do Rady Sołeckiej nie przeprowadza się, jeśli jej skład jest uszczuplony nie bardziej niż do połowy, a także, jeśli do upływu kadencji pozostało nie więcej niż 1 rok.